

Ruïne Lichtenberg bij den ingang St. Pietersberg, Maastricht.

geschiedenis teruggaan.

Tussen ongeveer 1880 en 1920 is over geheel Nederland een netwerk van meetpunten gelegd waarvan de plaats zeer nauwkeurig bepaald werd. Dit systeem is nog steeds de basis voor vrijwel alle kaarten die in ons land gemaakt worden. Eén van deze punten werd gevormd door een granieten paal, die circa 13 meter vanaf de ruïne is ingegraven in het jaar 1902. De door de Rijksdriehoeksmeting verrichte hoekmetingen hebben hier in 1904 plaats

gevonden, zodat het wel vaststaat dat de twee voor de ansichten gebruikte foto's in 1903 of 1904 zijn gemaakt.

De foto op de ansicht van blz. 47 is blijkens de kale bomen gemaakt in de winter of het vroege voorjaar, toen alleen het signaal was opgericht. De foto op de ansicht van blz. 32 is evenals de foto op de hier afgebeelde ansicht in de zomer van 1904 gemaakt, toen ook de toren aanwezig was. Een dergelijke toren moest geheel los van het signaal staan. Op de top van dit signaal werd

nl. het hoekmeetinstrument geplaatst, dat volkomen stil moest blijven staan als de waarnemers over het platform op de toren rondliepen. De metingen zijn hier in 1904 voltooid, zodat de hele constructie daarna opgeruimd is. De stenen paal is in 1930 circa 5 meter dicht bij de ruïne geplaatst, omdat de oorspronkelijke plaats te dicht bij de uitgraving van de ENCI lag. Waarschijnlijk staat hij hier nu nog. Door landmeters wordt hij niet meer gebruikt, sinds voor enige jaren een nieuwe paal op de top van de Observant is geplaatst.

KORTE MEDEDELINGEN

BREMRAAPWORTELVLIEG

Een enigszins bedenkelijke aanwinst op de St.-Pietersberg is de Bremraapwortelvlieg.

Al enige jaren stond op de St.-Pietersberg een vangtent die maanden achtereenvolgens voornamelijk vliegen en sluipwespen ving. Ongeveer eens per week werd de vangpot van deze tent geleegd en in 1987 vond ik zo'n monster twee stuks van de Bremraapwortelvlieg (*Chyliza extenuata* (Rossi)). De larf van deze vlieg leeft van bremraapen en moet ter plaatse voorkomen op de Klavervreter (*Orobancha minor*) in

de ENCI-krater (mededeling van de heer Hillegers) of op de Klimopbremraap (*Orobancha hederace*) (mededeling van de heer Weeda). De aantasting moet, vermoedelijk omstreeks augustus, te zien zijn als een verdikking in de bloeistengel. De Bremraapwortelvlieg was in Nederland voor het laatst gevonden in 1910. Over deze vangst zal wat uitvoeriger gepubliceerd worden in Entomologische Berichten.

ERRATUM

In het excursieverslag van de botanische excursie naar "Het Torfbroek" ('Natuurhist. Maandbl. 78(1) : 4-6) is op blz. 6 (3e kolom) in de soortenlijst van het laatste excursiepunt ("Hellebos") een fout geslopen: als laatste soort staat de Blonde zegge (*Carex hostiana*) vermeld, dit moet echter de Bleke zegge (*Carex pallescens*) zijn.